

Łódzki

Dziennik Wojewódzki

Nr 16

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

Str.

Poz. 209. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z 4 lipca 1933 roku — w sprawie przepisów miejscowych o zaopatrywaniu ludności w wodę oraz o usuwaniu nieczystości i wód opadowych w mieście Piotrkowie Trybunalskim	402
--	-----

DZIAŁ URZĘDOWY.

209.

Przedruk.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 4 lipca 1933 r.

w sprawie przepisów miejscowych o zaopatrywaniu ludności w wodę oraz o usuwaniu nieczystości i wód opadowych w mieście Piotrkowie Trybunalskim.

Na podstawie art. 410 pkt. 9 i 415 pkt. a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) w brzmieniu, nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), na wniosek Wojewody łódzkiego z dnia 5 grudnia 1932 r. L. IX. B. I.-19/21, oparty na uchwale Rady Miejskiej m. Piotrkowa Tryb. z dn. 6 kwietnia 1932 r. zarządza się co następuje:

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

A. URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE.

Obowiązek połączenia nieruchomości z wodociągiem gminnym.

§ 1.

Nieruchomości prywatne, zabudowane budynkami, przeznaczonemi na pobyt ludzi lub na stajnie, obory, chlewy, garaże, lub przeznaczonemi na przetwórnictwo produktów spożywczych, po otwarciu wodociągu miejskiego na danej ulicy lub placu powinny być zaopatrzone przez właścicieli w wodociąg domowy i połączone z wodociągiem miejskim w terminie, który oznaczy magistrat.

W razie nadbudowy, powiększenia lub przebudowy budynków, o których mowa wyżej w ustępie 1-ym, na nieruchomościach, położonych przy ulicy lub placu, na których znajduje się wodociąg miejski, nieruchomości takie powinny być zaopatrzone w wodociąg domowy i połączone z wodociągiem miejskim przed oddaniem do użytku części budynków, nadbudowanych, powiększonych lub przebudowanych.

Przepisy niniejszego paragrafu nie mają zastosowania do nieruchomości zaopatrzonych z własnych urządzeń w wodę zdatną do picia, o ile urządzenia te stale i pewnie zabezpieczają wodę od zanieczyszczenia, jakoteż nie wprowadzają przymusu pobierania wody dla celów technicznych i przemysłowych.

§ 2.

Nieruchomości prywatne, w chwili otwarcia miejskich rurociągów wodociągowych na

odnośnej ulicy lub placu niezabudowane budynkami, określonymi w § 1, powinny być zaopatrzone w wodociąg domowy, połączony z wodociągiem miejskim po ich zabudowaniu przed oddaniem budynków do użytku.

§ 3.

O terminie otwarcia wodociągu miejskiego Magistrat powinien zawiadomić wszystkich właścicieli nieruchomości przy danej ulicy lub placu.

§ 4.

Jeżeli właściciel nie wykona urządzeń wodociągowych na nieruchomości w terminie, ustalonym zgodnie z § 1 lub w okresie, przewidzianym w § 2, Magistrat ma prawo wykonać te urządzenia na koszt właściciela.

Połączenie wodociągowych urządzeń domowych z wodociągiem gminnym.

§ 5.

Połączenia urządzeń domowych z wodociągiem miejskim na przestrzeni od wodomierza, lub miejsca na jego umieszczenie przeznaczonego do rurociągu miejskiego wykona Magistrat na koszt właściciela nieruchomości, który przed rozpoczęciem robót powinien wpłacić do kasy miejskiej potrzebną na ten cel zaliczkę. Ostateczne uregulowanie należności z tego tytułu powinno nastąpić po wykonaniu połączenia przez Magistrat. Połączenia te na przestrzeni od wodomierzy do rurociągów ulicznych stanowią własność gminy i będą na jej koszt utrzymywane. Wykonywanie wszelkiego rodzaju robót na tych połączeniach należy do Magistratu. Magistratowi przysługuje prawo powierzenia wykonania tychże robót przedsiębiorcy.

Wykonywanie robót przy budowie wodociągowych urządzeń domowych.

§ 6.

Wodociąg domowy powinien być wykonany przez osoby, posiadające odpowiednie uprawnienia, stosownie do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym z dnia 7 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468).

Zwolnienie od obowiązku połączenia nieruchomości z wodociągiem gminnym.

§ 7.

W wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Magistrat wyjątkowo zwolnić właściciela od obowiązku, określonego w § 1 i 2. Z ustaniem powodu zwolnienia od obowiązku wykonania urządzenia wodociągowego, zwolnienie traci moc obowiązującą.

Kolonjom robotniczym, właścicielom domów skromnie wyposażonych oraz domów o charakterze wiejskim lub prowizorycznym, może Magistrat zezwolić do czasu zmiany charakteru zabudowania na urządzenie ich kosztem, zamiast urządzeń wodociągowo-domowych wewnątrz nieruchomości, źródeł wodociągowych, zasilanych z wodociągu miejskiego. Źródła te ustawiane być mogą również na ulicach.

Otwarcie dopływu wody do wodociągowych urządzeń domowych.

§ 8.

Otwarcie dopływu wody po wykonaniu instalacji domowej dokonane zostaje przez Magistrat po sprawdzeniu należytego wykonania tej instalacji, przeprowadzeniu próby na ciśnieniu i udzieleniu pozwolenia na użytkowanie. Wysokość ciśnienia próbnego zostaje ustalona na 8 atm. Próba ciśnienia zostaje dokonana na koszt właściciela nieruchomości.

Specjalne urządzenia do podnoszenia wody w domach wysokich.

§ 9.

W razie, gdy ciśnienie wodociągu miejskiego okaże się niewystarczające dla podawania wody na najwyższe piętra wysokich budynków, powinny być zastosowane przez właścicieli nieruchomości odpowiednie urządzenia, zabezpieczające potrzebne ciśnienie wodociągowe.

Istniejące domowe urządzenia wodociągowe.

§ 10.

Wykonane przed wejściem w życie niniejszych przepisów instalacje wodociągowe na nieruchomościach mogą być przyłączone do miejskiego wodociągu, o ile Magistrat uzna, że nie wykazują znacznych technicznych odchyśleń od niniejszych przepisów, oraz o ile zadawalniająco wytrzymują próbę na 6 atm. ciśnienia.

Magistrat może zarządzić zasypanie istniejących studzien, dostarczających wodę do picia, o ile zostanie ustalonym, że woda dostarczana przez te studnie może szkodliwie oddziaływać na zdrowie ludzkie.

§ 11.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest utrzymywać instalację wodociągową w zupełnym porządku. Wszelkie urządzenia instalacji powinny być niezwłocznie naprawione. Urządzenie odgałęzienia do pobierania wody na połączeniu przed wodomierzem jest wzbronione.

Właściciel nieruchomości jest odpowiedzialny za każde zewnętrzne uszkodzenie wodomierza i przewodów łączących, oraz za uszkodzenie z powodu zamarznięcia.

O każdym zauważonym uszkodzeniu wodomierza właściciel nieruchomości jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić Magistrat. Właściciel nieruchomości obowiązany jest zezwolić na umieszczenie tabliczek orientacyjnych na ścianach frontowych budynków, oznaczających położenie zasów i hydrantów wodociągowych.

Wstrzymanie dopływu wody do nieruchomości.

§ 12.

Magistratowi wolno zarządzić wstrzymanie dopływu wody do wodociągów domowych w następujących wypadkach:

1) w razie stwierdzenia w instalacji domowej braków, grożących niebezpieczeństwem;

2) w razie stwierdzenia, iż woda w wodociągu jest zanieczyszczona w sposób dla zdrowia szkodliwy;

3) w razie pożaru i potrzeby zwiększenia dopływu wody do hydrantów pożarnych;

4) jeżeli odbiorca, pobierający wodę dla celów przemysłowych, zalega z opłatami za wodę lub kanały.

Wstrzymanie dopływu wody trwać będzie tak długo, dopóki powyżej wskazane powody nie ustaną.

Braki w instalacji, wymienione w p. 1 powinny być przez właściciela nieruchomości w terminie najdalej tygodniowym usunięte, w przeciwnym razie Magistrat ma prawo usunąć je na koszt właściciela.

Przerwy w dostarczaniu wody.

§ 13.

Przerwy w dostarczaniu wody, wywołane przez siłę wyższą, jako też i roboty, przedsięwzięte przez Magistrat dla rozszerzenia lub naprawy miejskiego wodociągu albo spowodowane przyczynami, wskazanymi w § 12, nie mogą stanowić powodu do żądania odszkodowania przez właściciela nieruchomości.

O zamierzonej przerwie będą zainteresowani zawiadamiani możliwie na czas.

Kontrola domowych urządzeń wodociągowych.

§ 14.

W celu kontroli urządzeń wodociągowych upoważnieni pracownicy Magistratu mają prawo wolnego wstępu pomiędzy godziną 8-mą a 18-tą do wszystkich pomieszczeń, gdzie znajdują się części instalacji domowej.

od godziny zaś 18-ej do godziny 8-ej tylko wtedy, gdy zwłoka może spowodować niebezpieczeństwo.

Oplaty za korzystanie z wody.

§ 15.

Za korzystanie z wody z wodociągu miejskiego lub za prawo takiego korzystania na nieruchomościach, które zostały połączone z wodociągiem gminnym lub powinny być połączone z tym wodociągiem, lecz w wyznaczonym w myśl § 1 terminie, bądź w okresie przewidzianym w § 2 nie zostały połączone, tudzież za czynności, związane z udzielaniem pozwolenia na budowę urządzeń wodociągowych i na ich użytkowanie, magistrat pobiera opłaty według taryfy.

Przy pierwszym wprowadzeniu opłat za wodę Magistratowi przysługuje w stosunku do poszczególnych nieruchomości według swobodnego uznania prawo wyboru sposobu ich pobierania, według wskazań wodomierzy, lub ryczałtowo.

Opłaty ryczałtowe nie mają być pobierane dłużej niż 3 lata od daty połączenia nieruchomości z wodociągiem gminnym. Raz wprowadzone pobieranie opłat za wodę według wskazań wodomierzy nie może być zastąpione pobieraniem opłat ryczałtowych.

Celem kontroli poboru wody Magistratowi przysługuje prawo wstawienia wodomierza do każdego połączenia domowego.

Zwolnienie od połączenia nieruchomości z wodociągiem miejskim (§ 7) nie zwalnia właściciela nieruchomości od obowiązku uiszczenia ryczałtowych opłat wodociągowych, przewidzianych w § 91.

§ 16.

Opłaty za wodę, używaną do celów przemysłowych będą pobierane według osobno ustanowionych stawek, przewidzianych w dziale III niniejszych przepisów.

§ 17.

Oplatę za wodę i za korzystanie z wodomierza uiszcza właściciel nieruchomości co miesiąc.

Pracownicy miejscy, odczytujący wskazania wodomierza, zgłaszają się u właściciela nieruchomości lub jego pełnomocnika, który może być obecny przy odczytywaniu wodomierza. Przy takim odczytywaniu musi być obecny do pomocy dozorca domu, o ile taki istnieje.

Gdyby z winy właściciela nieruchomości, z powodu braku dostępu do wodomierza nie można było dokonać odczytu w dniu zgłoszenia, koszt odczytu ponosi właściciel nieruchomości, o ile w wyznaczonym mu drugim terminie nie umożliwi odczytanie wodomierza.

Plomby przy wodomierzach mogą być zdejmowane tylko przez pracowników Magistratu.

§ 18.

Opłaty za prawo korzystania z wspólnych źródeł i studzien (§ 7) uiszczać będą właściciele nieruchomości, na których żądanie i koszt źródła te i studnie zostały zbudowane. Opłaty te będą wymierzone przez Magistrat w sposób ryczałtowy, lub według wodomierza.

§ 19.

Jeżeli przy pobieraniu opłat za wodę po cenach jednostkowych wodomierz w danym miesiącu nie wskazał ilości pobranej wody z powodu wadliwego jego działania, to ilość tą obliczy się na podstawie przeciętnej, otrzymanej według wskazań wodomierza za 2 miesiące: poprzedzające zepsucie się wodomierza i następnego po ustawieniu nowego wodomierza.

W przypadku niemożności zastąpienia uszkodzonego wodomierza innym wodomierzem, Magistrat ma prawo w przeciągu 3-ch miesięcy wymierzać opłaty za zużytą wodę na podstawie przeciętnego zużycia wody w ciągu ostatnich 3-ch miesięcy, poprzedzających zdjęcie wodomierza.

§ 20.

Od lokali niezajętych nie pobiera się opłat z wyjątkiem opłaty za wynajem wodomierza.

§ 21.

Czasowe nieużywanie wody w nieruchomości nie zwalnia właściciela nieruchomości od stałej miesięcznej opłaty za wynajem wodomierza, którą normalnie dolicza się do rachunków za zużytą wodę.

§ 22.

W razie wątpliwości co do prawidłowego działania wodomierza, może właściciel nieruchomości zażądać sprawdzenia wodomierza, wpłacając do Kasy Magistratu na koszt badania kwotę, ustaloną w taryfie. Koszt tego sprawdzenia ponosi właściciel nieruchomości, o ile wodomierz wykazuje błędy w granicach, ustalonych przez Główny Urząd Miar. W razie przekroczenia tych granic koszt sprawdzenia ponosi Magistrat, przyczem w tym wypadku w następnym okresie obrachunkowym potrąca się z rachunku sumę, wpłaconą na koszt sprawdzenia wodomierza, oraz potrąca się, względnie dolicza się w nim koszt wody, błędnie wykazanej przez wodomierz w ostatnim okresie obrachunkowym.

§ 23.

Opłaty wodociągowe powinny być uregulowane w ciągu 14 dni od dnia doręczenia rachunku.

Oplaty należne za czynności Magistratu, połączone z udzielaniem pozwolenia, uiszcza się przed dokonaniem tych czynności.

Nieuiszczone w terminie należności będą ściągane według przepisów, dotyczących ściągania samoistnych danin komunalnych.

B. URZĄDZENIA KANALIZACYJNE.

Obowiązek połączenia nieruchomości z kanalizacją gminną.

§ 24.

Nieruchomości prywatne, w chwili otwarcia kanału miejskiego na odnośnej ulicy lub placu zabudowane budynkami, przeznaczonymi na pobyt ludzi lub na stajnie, obory, chlewy i garaże, bądź przeznaczonymi na przetwórnictwo produktów spożywczych, powinny być w terminie, który oznaczy Magistrat zaopatrzone w kanalizację domową i połączone z kanałem ulicznym miejskim za pomocą kanału, względnie kanałów domowych.

Jeżeli na nieruchomościach, zabudowanych budynkami, określonymi wyżej w ustępie 1, dokonywa się nadbudowa, powiększenie, lub przebudowa tych budynków, nieruchomości takie w każdym razie powinny być skanalizowane przed oddaniem do użytku części nadbudowanych, powiększonych lub przebudowanych.

Przepisy niniejszego paragrafu nie odnoszą się do ścieków z kopalń i fabryk o charakterze wyłącznie przemysłowym, jak również nie odnoszą się do budynków przy zakładach przemysłowych lub górniczych, tudzież do grup budynków, jak np. kolonje robotnicze, gdy te budynki, albo grupy budynków posiadają urządzenia kanalizacyjne, działające w sposób prawidłowy.

§ 25.

Nieruchomości prywatne, niezabudowane w chwili otwarcia kanału miejskiego na odnośnej ulicy lub placu budynkami, określonymi w § 24, powinny być zaopatrzone w kanalizację domową i połączone z kanałem miejskim po ich zabudowaniu, lecz przed oddaniem budynku do użytku.

§ 26.

Magistrat może zażądać wykonania w określonym terminie połączenia z kanałem ulicznym ścieków z nieruchomości niezabudowanych budynkami, o których mowa w §§ 24 i 25, o ile będzie uznane to za konieczne ze względów zdrowotnych.

Ponadto ze względu na lokalne warunki Magistrat może zażądać wybudowania kilku kanałów domowych na nieruchomościach o kilku frontach i połączenia tych kanałów z odnośnymi kanałami ulicznymi.

§ 27.

W wypadkach, gdyby warunki lokalne uniemożliwiały narazie skanalizowanie nieruchomości, lub gdyby koszt tego skanalizowania był zbyt wysoki w stosunku do wartości nieruchomości, usuwanie zaś wód opadowych i ściekowych byłoby należycie zabezpieczone, Magistrat może odroczyć w drodze wyjątku termin wykonania instalacji domowej, ustalony w §§ 24 i 25.

Z ustaniem powodu odroczenia traci ono moc obowiązującą.

§ 28.

Na terenach miasta, posiadających kanalizację rozdzielczą, powinny być zastosowane odrębne przewody domowe dla wód zużytych (brudnych) i odrębne dla wód deszczowych.

Zabrania się wpuszczania wód brudnych (ścieków) do kanałów deszczowych.

§ 29.

O terminie otwarcia kanału miejskiego Magistrat powinien zawiadomić wszystkich właścicieli nieruchomości przy danej ulicy lub placu.

§ 30.

Jeżeli właściciel nie wykona kanalizacji domowej i połączenia z kanałem ulicznym w terminie, ustalonym zgodnie z § 24, względnie w okresie, przewidzianym w § 25 lub w terminie, wyznaczonym w myśl § 26, Magistrat ma prawo wykonać te kanalizacje domowe i połączenia na koszt właściciela.

§ 31.

Każda nieruchomość, przyłączona do sieci kanalizacyjnej, musi być równocześnie połączona z siecią wodociagową miejską, o ile istnieje miejski wodociąg.

Od tego obowiązku Magistrat może zwolnić właścicieli poszczególnych nieruchomości w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie szczególnie, gdy chodzi o nieruchomości, posiadające własny racjonalnie urządzony wodociąg, czerpiący w dostatecznej ilości wodę zdatną do picia.

§ 32.

Każda nieruchomość powinna być skanalizowana oddzielnie tak, aby całe urządzenie stanowiło odrębną całość.

Taka oddzielna kanalizacja powinna być zaprowadzona, o ile możliwości w każdej części nieruchomości, w razie gdy nieruchomość ma być podzielona na kilka części.

Wyjątki od powyższego postanowienia mogą być dopuszczane tylko w razie niezbędnej konieczności tam, gdzie kilka nieru-

chomości stanowią jedną całość gospodarczą, lub gdzie miejscowe warunki nie pozwalają na urządzenie kanalizacji zgodnie z niniejszymi przepisami, przyczem Magistrat ma prawo żądać w takich razach odpowiednich zastrzeżeń hipotecznych.

Połączenie domowych urządzeń kanalizacyjnych z kanałami gminnymi.

§ 33.

Połączenia kanalizacji domowej z kanałami ulicznymi poza obrębem nieruchomości, t. j. zaprowadzenie przykanalika, wykona Magistrat na koszt właściciela nieruchomości, który przed rozpoczęciem robót powinien wpłacić do kasy miejskiej potrzebną na ten cel zaliczkę. Ostateczne uregulowanie należności z tego tytułu powinno nastąpić po wykonaniu połączenia przez Magistrat.

Utrzymanie przykanalika w porządku należy do Magistratu, jeżeli jednak uszkodzenie lub nieprawidłowe jego działanie wywołane zostało na skutek niewłaściwego korzystania z urządzeń lub wadliwego działania kanalizacji domowej, Magistrat skutecznie naprawę na koszt właściciela nieruchomości.

Płyny odprowadzane do kanałów gminnych.

§ 34.

Do miejskiej sieci kanalizacyjnej powinny być odprowadzane drogą podziemną z oddzielnych nieruchomości:

1) wszystkie ścieki domowe, kuchenne, kąpielowe, gospodarcze, przemysłowe, wody z centralnego ogrzewania i t. p.;

2) wszelkie wydzieliny (ekskrementy) ludzkie i płynne zwierzęce;

3) woda z opadów atmosferycznych, o ile jest kanalizacją dla wód opadowych. Woda drenażowa może być odprowadzana do miejskiej sieci kanalizacyjnej za zgodą Magistratu.

§ 35.

Odprowadzane do miejskich kanałów ścieki nie powinny zawierać:

a) twardego osadu, śmieci, gruzu, żwiru, piasku, popiołu, wydzielin zwierzęcych stałych;

b) odpadków gospodarstwa domowego, jak obierzyny, kości, skorupy, gałgany, wata, pierze i t. p.;

c) stałych i płynnych produktów, które wskutek swego składu chemicznego lub temperatury (powyżej $+40^{\circ}\text{C.}$) mogłyby uszkadzać kanały lub działać szkodliwie na ich trwałość, względnie czyniłyby niebezpieczną obsługę kanałów;

d) substancyj wybuchowych i łatwopalnych (benzyna, eter, alkohol i t. p.);

e) ścieków z zakładów dla chorych zakaźnie ludzi i zwierząt bez uprzedniej dezynfekcji.

Przy spuszczeniu do kanałów ścieków o temperaturze ponad $+40^{\circ}\text{C.}$, lub zawierających kwasy i zasady należy je przez ochłodzenie, neutralizację lub w inny sposób odpowiednio unieszkodliwić.

Magistrat może zabronić spuszczenia do kanałów miejskich ścieków z fabryk, zakładów przemysłowych i t. p., o ile takie ścieki ze względu na ich jakość lub ilość zostaną uznane za szkodliwe dla kanalizacji miejskiej, lub może zażądać właściwego oczyszczania ścieków.

§ 36.

Przyłączenie drenażu, jako też ścieków ze stałych lodowni o charakterze przemysłowym do przewodów kanalizacyjnych może być dozwolone tylko pod warunkiem zastosowania środków uniemożliwiających przedostawanie się ścieków i gazów kanałowych do gruntu, oraz zamulenie przewodów kanalizacyjnych.

Minimalne urządzenia kanalizacyjne na nieruchomościach zabudowanych.

§ 37.

Przy skanalizowaniu nieruchomości, które w chwili ogłoszenia niniejszych przepisów były zabudowane, wymagane są przynajmniej następujące urządzenia:

a) wszystkie zlewy, umywalki, wanny itp. już istniejące, jako też nowoustawione, powinny być bezpośrednio połączone z przewodem odprowadzającym tak, aby ścieki były odprowadzane do kanału ulicznego drogą podziemną, do użytku zaś mieszkań, niezaopatrzonych w zlewy, należy urządzić na każdym podwórku, lub na wspólnym korytarzu po jednym ogólnym zlewem wraz z kurkiem czerpalnym wodociągowym, zabezpieczonym nalezycie od mrozu; przewody spustowe należy przytem wyprowadzić ponad dach, aby pracowały jako przewody wentylacyjne;

b) na nieruchomościach, zabudowanych przed wejściem w życie art. 251 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16-go lutego 1928 roku o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) za minimum przyjmuje się, iż w każdym mieszkaniu, złożonem z 3-ch lub więcej izb (2 pokoje i kuchnia) należy urządzić osobny ustęp splókiwany wodą, na każde zaś 4-ry mniejsze mieszkania, nie posiadające własnych ustępów, jeden wspólny ustęp wewnątrz domu, z dogodnym dostępem dla mieszkańców, albo też umieścić odpowiednią ilość siedzeń w ustępach podwórzowych.

W wypadku znacznych trudności urządzenia ustępu wewnątrz mieszkania, złożonego z 3-ch lub więcej izb, Magistrat ma prawo zwolnić od tego obowiązku właściciela nieruchomości pod warunkiem urządzenia ustępu w sposób inny, dogodny dla mieszkańców.

c) Na nieruchomościach, które zostały lub zostaną zabudowane albo przebudowane po wejściu w życie przepisów, powołanych wyżej w pkt. b) w każdym samoistnym mieszkaniu, złożonym z 2-ch lub więcej izb, powinien być urządzonego ustęp spółkowany, o wymiarach co najmniej 0.85×1.15 mtr., ponadto zlew kuchenny; dla mieszkań mniejszych, niezaopatrzonych we własne zlewy, należy na każde cztery mieszkania urządzić po jednym wspólnym zlewem w korytarzu wewnątrz domu, z dogodnym dostępem dla mieszkańców tych mieszkań.

d) Na nieruchomościach, wspomnianych wyżej w pkt. b), należy urządzić jeden ogólny ustęp w podwórzu nieruchomości, połączony z przewodem domowym i zaopatrzony w należyte splukiwanie; ilość siedzeń ustępu ogólnego powinna być taka, aby na każdych 20 mieszkańców lokalu, nie posiadających osobnych ustępów, przypadało co najmniej jedno siedzenie; ilość ta może być odpowiednio zmniejszana w przyszłości w miarę urządzenia ustępów w poszczególnych mieszkaniach, a z chwilą urządzenia ustępów we wszystkich mieszkaniach, lub w korytarzach dla mieszkań mniejszych Magistrat może zwolnić od obowiązku urządzenia i utrzymywania ustępu ogólnego.

e) Wszystkie istniejące ustępy należy odpowiednio przebudować, zabezpieczyć należy przed działaniem mrozu, względnie zapewnić im ogrzewanie w porze zimowej, zaopatrzyć w należyte splukiwanie i połączyć z kanałem miejskim.

Przewody do nieczystości i zbiorniki nieczystości.

§ 38.

Na nieruchomościach skanalizowanych nie wolno urządzać wszelkiego rodzaju podziemnych zbiorników nieczystości, jak osadniki, doły ściekowe i kloaczne.

Po przyłączeniu nieruchomości do kanalizacji miejskiej należy istniejące doły opróżnić i zasypać piaskiem lub innym sybkim czystym materiałem.

Jednocześnie należy usunąć, względnie w skuteczny sposób unieruchomić stare podziemne przewody i kanały.

Kanalizowanie piwnic i nisko położonych części nieruchomości.

§ 39.

Zabrania się kanalizowania piwnic i części nieruchomości, położonych niżej od dopu-

szalnego dla danej ulicy poziomu, a to dla uniknięcia zalewu nieruchomości wodami brudnymi z kanału podczas ulewy.

Magistrat może pozwolić na skanalizowanie nisko położonych pomieszczeń, jeżeli właściciel nieruchomości dostatecznie uzasadni konieczność tego i zobowiąże się zabezpieczyć te pomieszczenia od zalewu zapomocą specjalnych odpowiednich urządzeń i zaworów, nad których zamykaniem we właściwym czasie sam czuwać będzie. Zabezpieczenie zasuwami dolnych urządzeń nie powinno przeszkadzać swobodnemu odpływowi do kanałów ścieków z wyżej położonych urządzeń kanalizacyjnych.

§ 40.

Przepompowywanie ścieków z głębokich piwnic do kanałów może być uskuteczniane tylko w wyjątkowych wypadkach i to w sposób uznany przez Magistrat za właściwy.

Sporządzanie projektów i wykonywanie wodociągowo-kanalizacyjnych urządzeń domowych.

§ 41.

Właściciel nieruchomości, zamierzający ją skanalizować i połączyć ją z wodociągiem i kanałem miejskim, powinien zwrócić się do Magistratu o udzielenie danych technicznych, potrzebnych do sporządzenia projektu kanalizacyjno-wodociągowego.

Dane te Magistrat powinien udzielić w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia zgłoszenia próśby o ich udzielenie.

§ 42.

Po przystąpieniu do wykonania robót należy je prowadzić bez przerwy aż do zupełnego wykończenia.

Rozpoczęcie robót należy zgłosić w Magistracie jeden dzień naprzód.

Użytkowanie wykonanych urządzeń.

§ 43.

Tymczasowe korzystanie z pewnych oddzielnych części kanalizacji domowej staje się dozwolone po uznaniu ich przez Magistrat za wykonane należyście.

§ 44.

Po zupełnem ukończeniu wszystkich robót właściciel nieruchomości obowiązany jest zawiadomić o tem Magistrat, który po obejrzeniu tychże i stwierdzeniu, iż wszystkie urządzenia wykonane są zgodnie z niniejszymi przepisami i wogóle zadawalniająco — udzieli pozwolenia na ich użytkowanie.

Kontrola domowych urządzeń kanalizacyjnych.

§ 45.

Upoważnieni pracownicy Magistratu mają prawo wolnego wstępu pomiędzy 8-ą a 18-ą godziną do wszystkich pomieszczeń, w których znajdują się urządzenia kanalizacyjne, od godziny zaś 18-ej do 8-ej tylko wtedy, gdy zwłoka spowodować może niebezpieczeństwo.

W razie stwierdzenia, że urządzenia kanalizacyjne na nieruchomości działają nieprawidłowo, Magistrat zarządzi usunięcie przez właściciela wad, powodujących nieprawidłowe działanie tych urządzeń.

W takich razach właściciel nieruchomości obowiązany jest własnym kosztem ściśle wykonać zarządzenia Magistratu.

Oplaty za korzystanie z kanałów miejskich.

§ 46.

Za korzystanie z kanałów miejskich, lub za prawo takiego korzystania na nieruchomościach, które zostały połączone z kanałami ulicznymi, lub powinny być połączone z temi kanałami, lecz w terminie, wyznaczonym w myśl § 24 bądź w okresie, przewidzianym w § 25, nie zostały połączone, tudzież za czynności, związane z udzieleniem pozwoleń na budowę urządzeń kanalizacyjnych i na ich użytkowanie, będą pobierane opłaty według taryfy.

Opłaty za korzystanie, oraz za prawo korzystania z kanału gminnego uiszcza właściciel nieruchomości co miesiąc. Należności te powinny być uregulowane w ciągu 14 dni od dnia doręczenia rachunku.

Nieuiszczone w tym terminie opłaty będą ściągnięte w drodze przepisów, dotyczących ściągania samoistnych danin komunalnych.

II. WARUNKI TECHNICZNE.

A. URZĄDZENIA WODOCIĄGOWE.

Materiał części instalacyjnych.

§ 47.

Wszystkie części domowej instalacji wodociągowej powinny być wykonane z materiałów, nie wywierających wpływu na jakość wody.

Zawór główny.

§ 48.

Każda instalacja domowa winna posiadać przy wodomierzu (od strony instalacji) własny zawór główny oraz kurek spustowy dla całkowitego jej opróżnienia. Wszelkie przewody powinny być ułożone z odpowiednimi spadkami dla należytego odwodnienia i odwietrzenia instalacji.

Wodomierz.

§ 49.

Wodomierz powinien być umieszczony w piwnicy. W razie, gdy to jest niemożliwe, należy go ustawić zewnątrz budynku, w studzienie, wykonanej z materiału trwałego, niegnijącego ani niekruszącego, jak np. z cegły, betonu, kamienia, żelazo-betonu i t. p. o wymiarach wynoszących co najmniej $0,8 \times 1,3$ m. przy głębokości 1,8 m.

Studzienka powinna posiadać klamry żelazne dla schodzenia, oraz otwór włazowy o średnicy 0,6 m. w świetle, zaopatrzony w szczelny właz podwójny żeliwny, zabezpieczony na zimę od przemarzania.

Podziemne części instalacji poza budynkami.

§ 50.

Wszystkie podziemne części instalacji domowej poza budynkami muszą być ułożone przynajmniej na 1,50 m. głęboko w celu zabezpieczenia przed zamarzaniem.

Płytsze zagłębienie może być zastosowane tylko dla przewodów ogrodowych i polewaczkowych, o ile są one zaopatrzone w odpowiednie urządzenia do opróżnienia i zamknięcia.

Przewody wodociągowe wewnątrz budynków.

§ 51.

Leżące przewody wodociągowe wewnątrz budynku winny być prowadzone możliwie po ścianach wewnętrznych; w razie koniecznej potrzeby prowadzenia rury w ziemi pod podłogą, należy je układać w głębokości co najmniej 0,3 m. pod podłogą, przyczem pod twardą podłogą na betonie rur wodociągowych wogóle nie należy prowadzić. Zakładania rur na strychach należy unikać.

Ścienne przewody mogą być w budynku prowadzone albo po ścianach, albo w bruzdach ściennych, zakrytych następnie po próbie na ciśnienie w ten sposób, aby rura otrzymała izolację powietrzną. Zamurowywanie w ścianach na stałe przewodów wodociągowych jest zabronione.

Rury wodociągowe należy przeprowadzać w budynku tak, aby były chronione od zamarzania oraz od uderzeń.

Rury wodociągowe w budynku powinny być przytwierdzane do ścian zapomocą odpowiednich haków, uchwytów lub klamer.

Gdyby zachodziła obawa, iż niektóre odcinki przewodów wodociągowych mogą ulec zamarzaniu podczas silniejszych mrozów, należy je izolować (otulić) ziemi przewodnikami ciepła.

Każdy pionowy przewód wodociągowy w budynku powinien być zaopatrzony przy od-

gałęzieniu od głównych przewodów poziomych w zawór przelotowy.

Rury powinny być układane w kierunkach prostopadłych lub równoległych do najbliższych ścian.

Urządzenia odpływowe i zbiorniki.

§ 52.

Pod każdym wylotem wodociagowym powinno się znajdować dostatecznie wielkie urządzenie odpływowe, posiadające zamknięcie wodne i sitko.

Wszystkie kurki i zawory powinny być tak skonstruowane, aby nie powodowały uderzeń wodnych w przewodach.

Kurków t. zw. półobrotowych, stożkowych lub klinowych, zamykających przyływ nagłe, używać nie wolno.

Przy zbiornikach klozetowych i pisuarowych mogą być stosowane samoczynne pływakowe zawory.

Bezpośrednie zasilanie kotłów parowych wodą z wodociagu jest wzbronione.

Wzbronionem jest ustawianie na poddaszach zbiorników, bezpośrednio połączonych z siecią wodociagową.

Rura wodociagowa nie może być bezpośrednio połączona z żadnym przyborem kanalizacyjnym.

Przed wannami, zbiornikami klozetowymi i pisuarowemi należy ustawiać zawory przelotowe.

Średnica wylotów i przewodów.

§ 53.

Wyloty i przewody wodociagowe powinny otrzymywać następujące średnice:

a) wylot nad zlewem, umywalką, zmywakiem, przy klozecie, pisuarze, bidecie, natrysku, polewaczce pokojowej — 13 mm.,

b) wylot nad wanną, dużym zlewem lub zmywakiem (restauracyjnym) — 20 mm.,

c) polewaczka podwórzowa, ogrodowa lub uliczna — 26 mm.,

d) wylot (kran) pożarny, wewnętrzny co najmniej 38 mm.

Przewody do przyborów, wskazanych wyżej pod literami a, b, c i d, powinny posiadać następujące średnice:

Przewody	Średnica przewodów do przyborów wskazanych pod literami			
	a	b	c	d
do 2 wylotów	13 mm	20 mm	32 mm	38 mm
przy 3—6 wylotach . .	20 „	26 „	38 „	64 „
„ 7—10 „ . . .	26 „	32 „	—	75 „
ponad 10 wylotów . .	32 „	38 „	—	75 „

Przewody.

§ 54.

Przewody wodociagowe powinny być wykonywane z rur żeliwnych, kielichowych, żelaznych obustronnie ocynkowanych i ołowianych grubościennych.

Rury żeliwne kielichowe (mufowe) powinny być używane na przewody podziemne o średnicy 40 mm. i większych.

Łączenie i uszczelnienie rur żeliwnych winno następować na kształtki kielichowe (w wyjątkowych wypadkach kołnierzowe), z uszczelnieniem kielichów na sznur biały, sznur smołowy i olów.

Rury żelazne ocynkowane z reguły mogą być używane tylko na przewody wewnątrz budynku. O ile w wypadkach wyjątkowych mają być one ułożone pod ziemią, powinny być owinięte starannie jutą i osmołowane, lub w inny sposób zabezpieczone od szkodliwego działania związków chemicznych.

Łączenie rur żelaznych ocynkowanych powinno następować na kształtki i łączniki z gwintem gazowym lub na holendry.

Połączenie rur, spotykających się pod kątem, winno następować zapomocą kształtek, t. zw. krapowania rur ocynkowanych stosować nie wolno.

Rury ołowiane mogą być używane dla takich przewodów, z których woda nie może być czerpana do picia, gotowania i t. p.

Łączenie rur ołowianych następuje zapomocą lutowania lub na holendry.

Wymiary i kształt rur wodociagowych żeliwnych, kielichowych powinny odpowiadać normom Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Rury żelazne obustronnie ocynkowane powinny posiadać następujące minimalne grubości ścianek:

przy wewnętrznej średnicy rury 13 mm. grubość 2,5 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 20 mm. grubość 2,5 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 26 mm. grubość 3,25 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 32 mm. grubość 3,5 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 38 mm. grubość 3,5 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 50 mm. grubość 3,5 mm.

Rury ołowiane grubościenne powinny posiadać następujące grubości ścianek:

przy wewnętrznej średnicy rury 13 mm. grubość 3,5 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 20 mm. grubość 4,5 mm..

przy wewnętrznej średnicy rury 26 mm.
grubość 5,5 mm.,

przy wewnętrznej średnicy rury 32 mm.
grubość 6 mm.

Wyżej podane grubości ścianek rur żelaznych ocynkowanych i rur ołowianych ważne są do czasu znormalizowania przez Polski Komitet Normalizacyjny.

B) URZĄDZENIA KANALIZACYJNE.

Przewody odprowadzające ścieki.

§ 55.

Przewody, odprowadzające ścieki z poszczególnych części nieruchomości do kanału ulicznego, powinny być ułożone, o ile możliwości, w kierunkach prostych, najkrótszych, powinny posiadać odpowiedni spadek i stanowić łączną sieć dobrze przewietrzaną i przepłukiwaną.

Przewody powinny być układane, o ile możliwości zewnątrz budynków. Przewody drugorzędne, odprowadzające ścieki z rur pionowych lub innych punktów kanalizacyjnych powinny być wyprowadzane na zewnątrz drogą najkrótszą.

Przewody należy układać, o ile możliwości, równolegle do najbliższej ściany w odpowiedniej od niej odległości ze względu na zachowanie fundamentów. Zmianę kierunku przewodów wykonywać należy zapomocą krzywek: dla linii głównych o promieniu nie mniejszym od 10 średnic i dla przewodów drugorzędnych o promieniu nie mniejszym od 5 średnic odnośnych przewodów.

Połączenie boczne jednej rury z drugą należy urządzać pod kątem nie większym od 60°.

Zagłębienie przewodów.

§ 56.

Wierzch przewodu, ułożonego pod podłogą pomieszczenia ciepłego, powinien się znajdować na głębokości co najmniej 0,30 m. pod powierzchnią podłogi.

Wierzch przewodu, leżącego poza obrębem budynku, powinien znajdować się co najmniej na głębokości 1,30 m. pod powierzchnią terenu w celu zabezpieczenia od zamarzania. Te same zagłębienia pod powierzchnią należy zachować względem wszystkich umieszczonych na zewnątrz zaworów i zgięć przy podstawie rur spustowych.

W przypadkach, gdy warunki techniczne na zachowanie wyżej wymienionej głębokości nie pozwalają, Magistrat może zezwolić na płytsze założenie przewodu, pod warunkiem zabezpieczenia go od przemarzania.

Spadek przewodów.

§ 57.

Od najnieodgodniej położonego punktu nieruchomości aż do kanału ulicznego powinien być zachowany ciągły spadek. Ta sama zasada stosuje się i do wszystkich drugorzędnych przewodów odpływowych, łączących się z głównym przewodem podwórzowym lub kanałem ulicznym. Wyjątki mogą być dozwolone dla przewodów mało zanieczyszczonych wody w górnych częściach sieci domowej, jeżeli przez zmniejszenie spadków takich przewodów można będzie osiągnąć odpowiedniejszą spadki dla ścieków brudnych.

Gdy ciągły spadek przewodu głównego przekraczał 20%, spadek zaś drugorzędnych przewodów 30%, w takim razie dozwolonym może być przełom spadku pod tym jednak warunkiem, ażeby punkt przełomu nie był pod jezdnią i żeby najmniejszy spadek wyniósł w każdym razie nie mniej niż 20% dla głównych i 30% dla drugorzędnych przewodów. Największy spadek głównych przewodów kanalizacyjnych nie powinien przekraczać 20%, drugorzędnych — 40%, przewodów od deszczówek wyjątkowo — 60%.

§ 58.

Najmniejsze dopuszczalne spadki przewodów odpływowych na nieruchomości powinny wynosić:

dla przewodów o średnicy 100 mm.	— 0,03
„ „ „ 150 „	— 0,02
„ „ „ 200 „	— 0,015
„ „ „ 250 „	— 0,01
„ „ „ 300 „	— 0,01

Spadki mniejsze od wyżej wskazanych mogą być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach, pod warunkiem zabezpieczenia odpowiedniego przemylwania przewodów zapomocą specjalnych urządzeń.

Jeżeli przy zaprojektowaniu części przewodów odpływowych pod podłogą piwnic lub suterenu okaże się, iż spadek całego przewodu będzie mniejszy od wyżej wskazanego spadku minimalnego, wówczas rury powinny być układane pod podłogą ze spadkiem najmniejszym. W tym wypadku rury należy układać na wspornikach metalowych, umocowanych w murze, albo też na słupach murowanych. Każda z rur powinna być podparta przynajmniej w dwóch punktach.

Średnica przewodów.

§ 59.

Ustanawia się następujące normalne średnice przewodów:

1) dla przewodników spustowych (pionów) i ich odgałęzień:

- a) od pojedynczego zlewu kuchennego, zmywaka, wanny umywalni lub pisuarów . . . 50 mm.
- b) od kilku zlewów kuchennych, wanien, umywalni lub pisuarów . . . . . 70 mm.
- c) od klozetów wodnych . . . 100 mm.
- d) od rynien deszczowych z ganków i balkonów . . . 50—70 mm.
- e) od rynien deszczowych z dachów . . . . . 100—150 mm.

2) Dla przewodów odpływowych:

- a) od zwykłych kucheni, pralni, łazienek, pisuarów, pojedynczych klozetów, wpustów stajennych i piwnicznych i t. p. 100 mm.
- b) od dużych kuchni (restauracyjne, hotelowe), klozetów w liczbie ponad jeden, wpustów podwórzowych, — oraz przy kilku przewodach odpływowych razem połączonych . 100—150 mm.
- c) dla głównego przewodu podwórzowego — 150—200 mm. i więcej w razie potrzeby.

Przewody odpływowe, łączące się z sobą, powinny wogóle przechodzić w przewody o większej średnicy.

Średnice wszelkich przewodów odpływowych łącznie z przewodem głównym powinny być wyznaczone możliwie najoszczędniej z zachowaniem rozmiarów wyżej podanych.

Dla nieruchomości ponad 3000 m² powierzchni oraz w razie przewidywanego znacznie większego odpływu wód ściekowych należy wyznaczać odpowiednie średnice przewodów na podstawie osobnego obliczenia.

Przewody spustowe.

§ 60.

Przewody spustowe wewnątrz budynku należy ustawiać, o ile możności pionowo. Zabrania się ustawiania tych przewodów pochyło pod kątem z linią pionową większym niż 45°; w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Magistrat zezwolić na stosowanie większego kąta pomiędzy przewodem spustowym a linią pionową.

Połączenia rur spustowych należy urządzać pod kątem nie większym nad 45°, licząc w kierunku biegu wody.

Przewody spustowe i wchodzące do nich rozgałęzienia ustawia się od dołu do góry swobodnie przy ścianie lub w odpowiednich wnękach z należytem umocowaniem. Przewody te mogą być zakryte lub zaszalowane; zabrania się zamurowywania ich na stałe.

Rury spustowe od klozetów, zlewów, wanien, umywalk, pisuarów i t. p. mogą być

prowadzone oddzielnie lub łączyć się dla kilku przyrządów z obu powyższych grup do jednej rury spustowej, jednak z uwzględnieniem zabezpieczenia syfonów od opróżniania się.

Zabrania się odprowadzania wody deszczowej do rur spustowych od wewnętrznych urządzeń kanalizacyjnych, lub odwrotnie spuszczenia wód brudnych do rur spustowych deszczowych.

Rury wentylacyjne.

§ 61.

Wszystkie przewody spustowe powinny być jako rury wentylacyjne wyprowadzone ponad dach, powyżej okien i wogóle otworów do wnętrza budynku, znajdujących się w odległości mniejszej od czterech metrów (licząc w planie) od tych przewodów.

Rury wentylacyjne powinny tworzyć, o ile możności pionowe przedłużenia przewodów spustowych.

Średnica rur wentylacyjnych powinna równać się średnicy odpowiedniego przewodu spustowego.

Górna część rury wentylacyjnej, nie dochodząc o 0,5 m. do dachu powinna być powiększona w średnicy przynajmniej o 100 mm. i wyprowadzona do wysokości od 0,5 m. do 1,6 m. ponad dach, ponadto rura ta powinna być zaopatrzona w daszek ochronny.

Połączenie dwóch lub kilku rur wentylacyjnych dozwolone może być tylko wyjątkowo i pod warunkiem, ażeby przekrój poprzeczny rur połączonych nie był mniejszy od sumy przekrojów pojedynczych rur, i ażeby miejsce połączenia położone było wyżej od najwyższego dopływu ścieków.

Zabronione są ruchome lub też skomplikowane przyrządy wentylacyjne.

Zabrania się wprowadzać rury wentylacyjne od rur spustowych do kanałów kominiowych i do kanałów wentylacyjnych z mieszkani.

Zamknięcia wodne.

§ 62.

Wszelkie przyrządy kanalizacyjne, służące do odprowadzania ścieków do rur spustowych, lub odpływowych, winny być obowiązkowo zaopatrzone w zamknięcia wodne (syfony).

Rury spustowe do wód deszczowych, połączone z przewodami kanalizacyjnymi, nie otrzymują takiego zamknięcia, z wyjątkiem tych, których górne wyloty leżą poniżej okien i znajdują się od tych ostatnich w odległości mniejszej niż 4 metry. W tym ostatnim wypadku rury deszczowe muszą posiadać zamknięcia wodne, umieszczone przy ich podstawie, oraz skrzynki z kratami ochronnymi.

Za najodpowiedniejsze zamknięcia wodne uważane są rury gładkie, zgięte w formie U lub S, zatrzymujące w sobie stale wodę, mogą być jednak używane zamknięcia wodne i innych systemów, o ile trwałość i dokładność działania ich uznana będzie za nieulegającą wątpliwości.

Wysokość zamknięcia wodnego w syfonie powinna wynosić:

Przy klozetach, pisuarach, zlewach, wannach, umywalkach i t. p. co najmniej . . .	75 mm.
przy wpustach co najmniej . . .	100 mm.
przy rurach deszczowych co najmniej	100—150 mm.
Średnice rur syfonowych winny być następujące:	
przy umywalniach, małych zlewnikach laboratoryjnych, pisuarach i t. p.	40 mm.
przy miskach zlewowych, zmywakach, wannach i wpustkach podłogowych . . .	50 mm.
przy miskach klozetowych . . .	100 mm.
przy rurach deszczowych z ganków i balkonów	50—70 mm.
przy rurach deszczowych z dachów	100—150 mm.
przy wpustach w suterrenach i piwnicach	100 mm.
przy wpustach podwórzowych	150 mm.

Przyrządy kanalizacyjne powinny być zaopatrzone przed syfonami w przytwierdzoną na stałe kratkę, której szczeliny nie powinny być większe niż 5 mm., ogólna zaś powierzchnia otworów powinna się równać co najmniej przekrojowi syfonu w świetle. Wyjątek stanowią miski klozetowe, które nie otrzymują kratek zupełnie, oraz wpusty piwniczne, podwórzowe i podłogowe, które otrzymują kratki odejmowane.

Wszystkie syfony powinny posiadać otwory, łatwo dostępne do czyszczenia; otwory te wewnątrz domów powinny zamykać się hermetycznie.

Syfon powinien znajdować się tuż pod miską ściekową, odprowadzającą zaś ramię jego powinno łączyć się z rurą spustową lub odpływową możliwie bezpośrednio.

Syfony nie mogą być zakładane na wspólnych przewodach odpływowych.

Zamknięcia burzowe.

§ 63.

W celu zabezpieczenia nisko położonych pomieszczeń od zalewu za pośrednictwem urządzeń kanalizacyjnych wodami burzowymi (§ 39), należy za takimi przyrządami stosować zasuwki zamykane ręcznie o konstrukcji umożliwiającej szybkie zamknięcie.

Prócz zasuw ręcznych dozwala się stosowanie dodatkowych przyrządów automatycznych.

Zamknięcia burzowe powinny być założone w ten sposób, aby nie tamowały przepływu ścieków z urządzeń ustawionych wyżej.

Spustowe rury deszczowe.

§ 64.

Spustowe rury deszczowe, połączone bezpośrednio z siecią kanalizacyjną, należy ustawiać możliwie pionowo.

Rury deszczowe, odprowadzające wodę z dachów, pokrytych łupkiem, dachówką, lub innym materiałem, mogącym spowodować zanieczyszczenie rur odpływowych, należy zaopatrzyć u dołu w skrzynki żeliwne z kratkami i otworami do usuwania zanieczyszczeń.

Wpusty.

§ 65.

Wodę z podwórz, dróg i wogóle z powierzchni terenu odprowadza się zapomocą wpustów.

Wszystkie wpusty powinny być zaopatrzone w syfony, dostatecznie gęste kratki i nieprzepuszczalne studzienki osadowe, celem zatrzymania osadów, gruzu i śmieci.

We wpustach, wystawionych na działanie mrozu, poziom wody w studzienkach osadowych i syfonach powinien znajdować się na głębokości zabezpieczającej od zamarzania, t. j. głębiej niż 1,45 m. pod powierzchnią ziemi (głębokość o 15 cm. większą niż określona w § 56).

Powierzchnia terenu dookoła wpustu powinna być pokryta trwałą nawierzchnią.

Urządzenia zlewowe.

§ 66.

Urządzenia zlewowe wszelkiego rodzaju powinny posiadać kratki (sitka), przymocowane na stałe przed syfonem, lub stanowiące część urządzenia zlewowego. Każdy zlew powinien być zaopatrzony w kurek wodociągowy do przemycia miski zlewowej i syfonu. Również pod każdym kurkiem wodociągowym powinno znajdować się urządzenie kanalizacyjne, jak: zlew, kratka, wanna i t. p.

Podłogi pod zlewami, przeznaczonemi dla wspólnego użytku kilku mieszkań i w łazienkach, powinny być wodoszczelne.

Zmywaki i zlewy w większych kuchniach powinny być zaopatrzone w urządzenia do zatrzymywania zawartych w ściekach tłuszczów (tłuszczewniki), posiadające powierzchnię dostateczną do ochładzania ścieków i

mieć otwory łatwo dostępne do czyszczenia i wentylacji.

Wanny.

§ 67.

Wanny należy umieszczać w pomieszczeniach należycie ogrzanych, przewietrzanych i oświetlanych i ustawiać je na podłodze w taki sposób, żeby dostęp do nich w celu utrzymania czystości był zapewniony.

Każda wanna powinna posiadać przelew, połączony z rurą wpustową powyżej zamknięcia wodnego. Otwór przelewowy powinien być zaopatrzony w siłko.

Otwór spustowy powinien być zamykany szczelnie zapomocą metalowego korka. Rura spustowa powinna posiadać zamknięcie syfonowe, względnie kończyć się nad wpustem podłogowym, posiadającym takie zamknięcie.

Rury przelewowe i t. p.

§ 68.

Rury przelewowe od rezerwuarków, zbiorników wody deszczowej, fontan i wogóle takie rury, które nie zapewniają ciągłego odświeżania wody w syfonie, nie mogą być łączone bezpośrednio z przewodami kanalizacyjnymi; takie rury należy wyprowadzać wprost nazewnątrż, lub też łączyć z rurą, zakończoną nad wpustem lub zlewem, posiadającym warunki odświeżania wody w syfonie.

Klozety i pisuary.

§ 69.

Klozety i pisuary powinny być urządzone w sposób podany niżej i powinny być prze-mywane czystą wodą.

System misek klozetowych może być dowolny z tem jednakże, żeby posiadały one zamknięcia wodne, umieszczone bezpośrednio pod miską, żeby na misce pozostawała zawsze woda w warstwie przynajmniej 40 mm. głębokości i żeby cała powierzchnia miski była należycie splukiwana wodą.

Odgałęzienie od rury spustowej pod klozet, mierzone poziomo, nie powinno być dłuższe nad 1,25 m., w przeciwnym razie należy przeprowadzić specjalną rurę wentylacyjną.

Każdy klozet powinien być zaopatrzony w płuczkę (zbiornik płaczący), umieszczoną nie niżej niż 1,6 m. nad siedzeniem i dającą strumień wody za pociągnięciem rączki.

Rura, łącząca płuczkę z miską klozetową, winna mieć co najmniej 30 mm. średnicy w świetle.

Przy każdym splukiwaniu miski powinno się wylewać z płuczki nie mniej niż 8 litrów wody w ciągu 3—5 sekund.

Do splukiwania misek klozetowych można zastosować również i inne urządzenia splukujące (naprz. przyciskowe), uznane przez Magistrat za odpowiednie. Przemywanie misek klozetowych zapomocą przyrządów automatycznych jest dopuszczalne, o ile one gwarantują trwałe i skuteczne działanie.

Do jednej rury spustowej nie należy łączyć na jednej kondygnacji więcej niż 3 misek klozetowych.

Zabrania się urządzania klozetów, z których nieczystości przechodzą przez ruchome przyrządy, jak zawory, zasuwki i t. p.

Klozety powinny być urządzone w pomieszczeniach, oddzielonych od izb mieszkalnych. Podłoga powinna być terrakotowa lub z innego wodoszczelnego materiału. Ściany do wysokości 1,2 m. od podłogi powinny posiadać powierzchnie nieprzepuszczalne i zupełnie gładkie.

Pomieszczenie klozetowe na jedną miskę powinno być wymiaru najmniej 0,85 m. $\times$ $\times$ 1,15 m., mieć dostateczne oświetlenie dzienne lub sztuczne oraz wentylację zapomocą oddzielnego kanału wyciągowego.

Klozety ogólne w domach mieszkalnych powinny znajdować się w pomieszczeniach murowanych, nakrytych betonowym, lub ceglany m stropem i wentylowanych, z bezpośrednim wejściem z podwórza, z podłogą wodoszczelną i wzniesioną co najmniej o 15 cm. nad poziom podwórza.

O ile warunki lokalne nie stoją na przeszkodzie, pomieszczenia klozetów ogólnych powinny być podpiwniczone dla ułatwienia dostępu do rur kanalizacyjnych w celu ich rewizji.

Pisuary powinny być urządzone w formie gładkich muszel ściennych, posiadających w dnie siłko, na stałe przytwierdzone do korpusu, albo w formie otwartych żłobków naziemnych z odpowiednią pionową częścią ścienną, wyrobionych z materiału o powierzchni zupełnie gładkiej i niewsiąkliwej. W obu wypadkach pisuary powinny być zaopatrzone w przepisowe zamknięcia wodne lub oliwne i w stałe lub perjodyczne splukiwanie z oddzielnych rezerwuarków, spuszcających każdorazowo nie mniej niż 2,5 litra wody.

W wypadkach, zasługujących na uwzględnienie Magistrat może zezwolić na odstęstwa od postanowień zawartych w niniejszym paragrafie, a dotyczących sposobu urządzania klozetów i pisuarów.

§ 70.

Miski klozetowe siedzeniowe powinny być ze wszystkich stron odkryte i dostępne dla utrzymywania w czystości. Oszałowanie

ich deskami oraz obmurowanie, lub zabetonowanie jest niedopuszczalne. Miski zaś włoskie (rzymskie) powinny być wpuszczone w płytę, wzniesioną nad posadzką.

Siedzenia na miskach, o ile są stosowane, powinny być z trwałego i niewrażliwego na wliłość drzewa, grubości co najmniej 2 cm., do podnoszenia na zawiasach ręcznie lub automatycznie.

Rury splukujące pomiędzy płuczką a miską mogą być ołowiane, żelazne ocynkowane lub stalowe, prawidłowo wygięte i przymocowane do ściany. Połączenie ich z miską klozetową następuje zapomocą stożka gumowego, umocowanego do rury i miski drutem.

Miski klozetowe siedzeniowe umocowuje się śrubami mosiężnymi do korków drewnianych, umieszczonych w posadce pod miską i zalanych zaprawą cementową.

Pisuary, zlewy, umywalnie i t. p. unieszcza się na odpowiedniej wysokości przy ścianach i przytwierdza się do nich bądź śrubami mosiężnymi, wkręconymi w zaprawione ściany korki drewniane, bądź też ustawia się na umocowanych do ściany wspornikach.

Otwory rewizyjne.

§ 71.

Na rurach odpływowych urządzone być powinny, w razie uznanej przez Magistrat potrzeby, w odpowiednich miejscach łatwo dostępne otwory rewizyjne do przeczyszczania rur, zamykane hermetycznie.

Części rurociągu odpływowego, zaopatrzone w takie otwory (czyszczaki) mogą być, celem dogodnego do nich dostępu, umieszczane w studzienkach rewizyjnych o średnicy 0.50 m. w świetle.

Zabezpieczenie przed działaniem mrozu.

§ 72.

Rury i wszelkie urządzenia kanalizacyjne powinny być umieszczone i urządzone tak, ażeby były należycie zabezpieczone przed działaniem mrozu.

Kanalizowanie fabryk.

§ 73.

Przy kanalizowaniu fabryk, z których są odprowadzane cuchnące ścieki, należy do wentylacji kanałów zużytkować kominy fabryczne i paleniska pod kotłami, o ile one do tego celu okażą się zdatne i przeprowadzić w tym celu rury o stosownej średnicy pod same paleniska kotłów.

Dołączenie dren.

§ 74.

Dołączenie dren do przewodów odpływowych może być dopuszczane pod warunkiem

zastosowania środków, zapobiegających możliwości przenikania do gruntu ścieków kanalizacyjnych w razie podniesienia się poziomu wody w kanale, oraz zabezpieczenia rur odpływowych od przedostawania się do nich piasku i mułu z sieci drenów.

Unieszkodliwienie ścieków.

§ 75.

Ścieki fabryczne i przemysłowe, nie odpowiadające warunkom, wskazanym w § 35 niniejszych przepisów, powinny być przed wpuszczaniem ich do kanału ulicznego odpowiednio unieszkodliwione, zależnie od właściwości ścieków, przyczem główna linja odpływowa z nieruchomości powinna być zaopatrzona przed wlotem do kanału miejskiego w zasuwę, pozwalającą w razie potrzeby wyłączyć całkowicie dopływ ścieków fabrycznych do kanału.

O sposobie unieszkodliwienia ścieków fabrycznych oraz przydatności przeznaczonych do tego celu urządzeń decyduje w każdym poszczególnym wypadku Magistrat.

Materiał przewodów.

§ 76.

Wszelkie przewody, szczególnie wszystkie urządzenia wewnątrz budynków, powinny być z rur żeliwnych z uszczelnieniem na sznur i ołów, z wyjątkiem wypadków niżej w § 77 wyszczególnionych.

§ 77.

Rury odprowadzające, układane zewnątrz budynku w odległości co najmniej 2,0 m. od ścian, mogą być kamionkowe z połączeniem na sznur smołowany i kit asfaltowy; wyjątkowo zaś kamionkowe z połączeniem na sznur i cement lub glinę albo betonowe z uszczelnieniem na sznur i kit asfaltowy.

W miejscach, gdzie przewody leżą blisko korzeni drzew, studzien, głębszych piwnic i wogóle tam, gdzie jest wymagana niezawodna szczelność, powinny być nawet nazewnątrz budynków żeliwne z uszczelnieniem na ołów.

Połączenia odpływów od zlewów, umywalk lub pisuarów mogą być ołowiane lub żelazne ocynkowane, o średnicy odpowiedniej do syfonów.

Powiększona w średnicy nasada rury wentylacyjnej wyprowadzonej ponad dach, powinna być zrobiona z blachy cynkowej lub z innego odpowiedniego materiału.

Materiał syfonów.

§ 78.

Syfony winny być:

- a) przy średnicy 40 mm. — ołowiane lub mosiężne niklowane, w jednej sztuce;

- b) przy średnicy 50 mm. — żeliwne w jednej sztuce;
- c) przy średnicy 100 mm. — dla pojedynczych klozetów żeliwne, o ile nie stanowią całości z miską klozetową i nie są wyrobione z tegoż co miska materiału;
- d) przy średnicy 100 i więcej mm. — przy grupowych ustępach, wpustach piwnicznych, tłuszcownikach, rurach deszczowych — żeliwne;
- e) przy średnicy 100 i więcej mm. — od wpustów podwórzowych — żeliwne lub kamionkowe, zależnie od tego, z jakiego materiału zostaje wykonany przewód odpływowy od wpustu.

Grubość ścianek syfonów nie powinna być mniejsza od grubości ścianek rury odpowiedniej średnicy i materiału.

Syfony żeliwne, wymienione wyżej pod pozycjami b) i c) powinny być wewnątrz starannie emaljowane.

Przy połączeniu syfonów z rurami spustowymi dozwolone są połączenia kielichowe lub kołnierzowe, z wyjątkiem syfonów ołowianych, przy których połączenie powinno być kołnierzowe, albo zapomocą mosiężnych łączników.

Materiał wpustów podwórzowych.

§ 79.

Wpusty podwórzowe powinny być kamionkowe, żeliwne lub betonowe w zależności od materiałów przewodów odpływowych, z którymi mają być połączone.

Wpusty podłogowe i suterenowe powinny być zawsze żeliwne.

Wszelkie kraty, pokrywy, płyty, wpuszczane w powierzchnię podwórza lub podłogi powinny być zawsze żeliwne.

Materiał zmywaków.

§ 80.

Zmywaki mogą być kamionkowe, fajansowe, betonowe, kamienne (z kamienia nieporowatego, dobrze oszlifowanego i nieprzepuszczającego wody), lub metalowe nierdzewiące.

Zlewy kuchenne, umywalnie, wanny mogą być z kamienia, betonu, fajansu, kamionki, porcelany, nierdzewiącego metalu lub żeliwa (w tym ostatnim wypadku przynajmniej od wewnątrz starannie emaljowane).

Materiał misek klozetowych.

§ 81.

Miski klozetowe i pisuarowe powinny być z fajansu, porcelany lub kamionki starannie na jasno pomalowanej.

W ustępach ogólnych mogą być miski klozetowe żeliwne wewnątrz emaljowane.

Koryta ustępowe powinny być kamionkowe lub z innego odpowiedniego materiału.

Materiał studzienek.

§ 82.

Studzienki powinny być wykonane z najlepszej prasowanej cegły na zaprawie cementowej, z betonu lub żelazo-betonu.

Materiał przewodów deszczowych spustowych.

§ 83.

Rury spustowe deszczowe powinny być z żeliwa z uszczelnieniem na ołów na długości od ich połączenia z rurą odpływową do wysokości 2,0 m. ponad powierzchnię chodnika. Powyżej rury te mogą być wykonane z blachy cynkowej lub żelaznej ocynkowanej, lub z innego odpowiedniego materiału.

Gdyby w wyjątkowych wypadkach rury deszczowe ustawione były wewnątrz budynków, muszą być one na całej swej długości żeliwne z uszczelnieniem na sznur i ołów.

Materiał innych części kanalizacji.

§ 84.

Wszelkie materiały i urządzenia, używane do robót kanalizacyjnych powinny być w najlepszym gatunku i odpowiadać typom i wzorom, ustalonym przez Polski Komitet Normalizacyjny.

O zdatności materiałów i urządzeń, jeszcze nie znormalizowanych, orzeka Magistrat.

Rury i kształtki kamionkowe.

§ 85.

Rury i kształtki kamionkowe powinny być starannie wyrobione z najlepszego materiału, dobrze wypalonego, obustronnie polewanego, bez pęknięć, skaz, pęcherzy, kamieni i t. p.

Rury i kształtki powinny być typu kielichowego, o prawidłowym przekroju kołowym.

Głębokość kielichów powinna być nie mniejsza niż 70 mm., kielichy powinny być formowane jednocześnie z formowaniem rur, względnie kształtek.

Wewnętrzna powierzchnia kielichów, oraz zewnętrzna powierzchnia bosych końców rur i kształtek winna posiadać odpowiednie rowki, pierścieniowe na długości co najmniej 60 mm.

Długość rur prostych nie powinna przekraczać 1 m., długość kształtek — 0,6 m.

Najmniejsza grubość ścianek rur kamionkowych powinna wynosić:

przy średn. 100 mm —	grubość ścianek 15 mm
„ „ 150 mm —	„ „ 17 mm
„ „ 200 mm —	„ „ 19 mm
„ „ 250 mm —	„ „ 22 mm
„ „ 300 mm —	„ „ 25 mm

Postanowienia niniejszego paragrafu obowiązują do czasu ustalenia odpowiednich norm przez Polski Komitet Normalizacyjny.

Rury i kształtki żeliwne.

§ 86.

Rury i kształtki żeliwne do robót kanalizacyjnych powinny być kielichowe, odlewne z czystego droboziarnistego surowca, o prawidłowym przekroju kołowym. Odlew powinien być gładki, czysty, bez pęknięć, skaz, pęcherzy i t. p. posmołowany obustronnie lakierem asfaltowym w stanie gorącym.

Najmniejsza grubość ścianek rur żeliwnych powinna wynosić:

przy średnicy 50 mm —	5 mm
„ „ 70 mm —	5 mm
„ „ 100 mm —	6 mm
„ „ 150 mm —	6 mm
„ „ 200 mm —	6 mm

W dzielnicach, dopuszczających lżejszy typ rur kanalizacyjnych, mogą być używane na przewody pionowe rury o następujących grubościach ścianek:

przy średnicy 50 mm —	3,5 mm
„ „ 70 mm —	3,5 mm
„ „ 100 mm —	4,5 mm
„ „ 150 mm —	4,5 mm
„ „ 200 mm —	4,5 mm

Postanowienia niniejszego paragrafu obowiązują do czasu ustalenia odpowiednich norm przez Polski Komitet Normalizacyjny.

Rury ołowiane

§ 87.

Rury ołowiane stosuje się następujących wymiarów:

wewnętrzna średnica 25 mm —	grubość ścianek 3 mm,
wewnętrzna średnica 30 mm —	grubość ścianek 3,5 mm,
wewnętrzna średnica 40 mm —	grubość ścianek 4 mm,
wewnętrzna średnica 50 mm —	grubość ścianek 4 mm.

Postanowienia niniejszego paragrafu obowiązują do czasu ustalenia odpowiednich norm przez Polski Komitet Normalizacyjny.

Wykonywanie urządzeń kanalizacyjnych.

§ 88.

Roboty kanalizacyjne należy wykonywać z jak największą starannością i dokładnością.

Dokładność niwelacji i kierunku przewodów powinny być zapewnione przez użycie celowników.

Rury przy układaniu należy zwracać kielichami przeciw prądowi ścieków i unikać w miarę możliwości przycinania ich, stosując odpowiednie króćce i kształtki.

Urządzenia istniejące.

§ 89.

Urządzenia, które służyły do odprowadzania ścieków z posesji przed połączeniem jej z kanałami i przed wydaniem niniejszych przepisów, należy przerobić, o ile to jest niezbędne ze względów zdrowotnych i dla dobrego działania urządzeń.

Przy przeróbkach mogą być uwzględnione przejściowo pewne wyjątki, a mianowicie mogą pozostać:

a) istniejące rury spustowe, żeliwne i ołowiane, jeżeli znajdują się w dobrym stanie, nie przepuszczają wody i powietrza i posiadają wymiary nie wiele różniące się od wymiarów przepisowych; może to mieć miejsce nawet wtedy, gdy rury te nie odpowiadają niniejszym przepisom co do swej konstrukcji i średnicy i sposobu przeprowadzenia, jako to umocowanie do ścian i t. p., jednakże pozostawione piony spustowe powinny być wyprowadzone ponad dach;

b) istniejące przewody podziemne odpływowe żeliwne lub kamionkowe i betonowe, o ile znajdują się w dobrym stanie, nie przepuszczają wody i posiadają odpowiednie średnice, spadki i głębokości założenia pod powierzchnią ziemi;

c) istniejące klozety wszelkiej konstrukcji, o ile znajdują się w dobrym stanie, są zaopatrzone w prawidłowo działające syfony i są dobrze splukiwane wodą;

d) zdatne do użytku zlewy kuchenne, umywalnie i wanny, zaopatrzone w zamknięcia wodne, o ile znajdują się w dobrym stanie i są zabezpieczone od zamarzania;

e) znajdujące się w stanie zdawnym do użytku wpusty, jeżeli są zaopatrzone w odpowiednie kratki, skrzynki do zatrzymywania osadów i syfony, i jeżeli poziom wody w nich odpowiada warunkom zabezpieczenia od zamarzania.

W każdym jednak razie wszystkie części starej kanalizacji powinny być zastąpione przez nowe przybory przy pierwszej gruntownej zmianie instalacji, skoro tylko okaże się, iż kanalizacja domowa skutkiem starych przyborów funkcjonuje w sposób wadliwy.

III. TARYFA OPŁAT.

§ 90.

Za czynności, związane z udzieleniem pozwolenia na budowę urządzeń wodociagowych i kanalizacyjnych i na ich użytkowanie będzie pobierane:

- 1) za wydanie przez Magistrat danych sytuacyjnych, wysokościowych i innych potrzebnych:
  - a) do projektu wodociągu domowego zł. 2.—
  - b) do projektu kanalizacji domowej „ 3.—
- 2) za rozpatrzenie projektu urządzenia:
  - a) wodociągu domowego od formatu zł. 1.—
  - b) kanalizacji domowej od formatu „ 1.—
- 3) za przeprowadzenie rewizji i próby ciśnienia wodociągu domowego „ 15.—
- 4) za przeprowadzenie każdej ponownej próby ciśnienia „ 10.—
- 5) za przeprowadzenie rewizji budowy i szczelności kanalizacji domowej „ 10.—

§ 91.

Za korzystanie z wody z wodociągu miejskiego lub za prawo korzystania z wody będą pobierane następujące opłaty:

A. OPŁATY RYCZAŁTOWE.

1) Za wodę do użytku domowego obliczoną według norm minimalnych, ustalonych poniżej, pobiera Magistrat:

- a) po 0,50 zł. za 1 m.³ z nieruchomości połączonych z wodociągiem miejskim;
- b) po 0,25 zł. za 1 m.³ z nieruchomości zwolnionych od obowiązku połączenia z wodociągiem miejskim w myśl § 7 niniejszych przepisów.

Za minimalną normę zużycia wody przyjmuje się:

- na lokal 1-izbowy — 2,5 m.³ miesięcznie,
  - na lokal 2-izbowy — 6,0 m.³ miesięcznie,
  - na lokal 3-izbowy — 10,0 m.³ miesięcznie
- i t. d. po 3 m.³ na każdą izbę.

Dla suterren i poddaszy normy te zmniejszają się o połowę.

Za izbę uważa się każde pomieszczenie o powierzchni podłogi, wynoszącej najmniej 10 m.². Jeżeli lokal składa się wyłącznie z izb, z których każda ma powierzchnię podłogi mniejszą niż 10 m.², wówczas dla pomieszczeń tych przyjmuje się normy o połowę mniejsze. Pomieszczenia o powierzchni powyżej 36 m.² liczy się:

od 37 do 60 m ²	—	za 2 izby.
„ 61 „ 90 „	—	„ 3 „
„ 91 „ 120 „	—	„ 4 „
„ 121 „ 150 „	—	„ 5 „

i każde dalsze 30 m.² powierzchni za jedną izbę.

Przy wyznaczaniu opłat według norm nie bierze się pod uwagę piwnic, szop i t. p. pomieszczeń, w których nie używa się wody, natomiast liczy się do opłat stajnie, obory, garaże tudzież sutereny, w których mieszczą się sklepy, warsztaty, przetwórnice i t. p.

Ilość zużycia wody w pomieszczeniach niezamieszkałych, t. j. biurowych, handlowych, przemysłowych zakładach naukowych, leczniczych i t. p., w których zużycie wody obliczone według powyższych norm wyniesie ponad 30 m.³ miesięcznie, może być ustalona na podstawie odczytów wodomierza.

2) Od właścicieli tych nieruchomości, które w oznaczonym terminie nie zostały przyłączone do wodociągu miejskiego, pobiera się opłatę po 0,30 zł. za 1 m.³ wody, obliczonej według norm, poczynając od daty zaistnienia obowiązku przyłączenia.

3) Za wodę ze źródeł ulicznych w dzielnicach, gdzie nie istnieje przymus, pobiera się po 2 grosze za wiadro 10-ciolitrowe.

B. OPŁATY WEDŁUG WSKAZAŃ WODOMIERZY.

4) Za wodę zużytą na potrzeby domowe pobiera się za każdy 1 m.³ . . zł. 0,50

5) Za wodę zużytą na potrzeby zakładów i instytucyj użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale i t. p., za 1 m.³ . . . . . „ 0,30

6) Za wodę na cele przemysłowe i budowlane pobiera się przy zużyciu wody: do 40 m.³ miesięcznie, za 1 m.³ „ 0,60
od 41 m.³ do 100 m.³ miesięcznie za 1 m.³ „ 0,55
powyżej 100 m.³ miesięcznie według umowy, zawartej przez Magistrat z odbiorcą.

§ 92.

Za korzystanie z kanalizacji miejskiej ustanawia się następujące opłaty:

1) Za odprowadzoną wodę ściekową z nieruchomości do kanałów miejskich pobiera się opłatę w wysokości 100% opłaty wodociągowej.

Od właścicieli tych nieruchomości, które w oznaczonym terminie nie zostały przyłączone do kanalizacji miejskiej, pobiera się opłaty w wysokości 100% opłaty, przewidzianej w § 91 punkt 2 niniejszych przepisów, poczynając od daty zaistnienia obowiązku przyłączenia.

2) Za odprowadzoną wodę opadową lub gruntową z nieruchomości połączonych z kanalizacją miejską — po 0.10 zł. rocznie za 1 m² zlewni; opłatę za odprowadzoną wodę opadową i gruntową pobiera się tylko z powierzchni powyżej 4000 m².

3) Za odprowadzoną wodę zużytą dla celów przemysłowych pobiera się za każdy m³ wody — po 50% opłat za wodę, ustalonych w § 91 punkt 6.

W przypadkach nieprzewidzianych w niniejszej taryfie pobierane będą opłaty na podstawie specjalnej umowy, zawartej przez Magistrat z odbiorcą.

§ 93.

Przy zastosowaniu opłat za wodę według wskazań miejskich wodomierzy, wynajmowanych odbiorcom wody, za korzystanie z wodomierzy będą liczone następujące opłaty:

- 1) a) za wodomierz o średnicy dopływu 13 mm mies. zł. 1.50,
- b) za wodomierz o średnicy dopływu 20 mm mies. zł. 2.00,
- c) za wodomierz o średnicy dopływu 26 mm mies. zł. 2.50,
- d) za wodomierz o średnicy dopływu 30 mm mies. zł. 3.00,
- e) za wodomierz o średnicy dopływu 40 mm mies. zł. 4.00,
- f) za wodomierz o średnicy dopływu 50 mm mies. zł. 5.00.

Utrzymanie wodomierza w dobrym stanie obciąża Magistrat;

- 2) za sprawdzenie wodomierza na żądanie zainteresowanych wrazie, gdy błędy wodomierza nie przekraczają norm, ustalonych przez Główny Urząd Miar, będzie pobierane zł. 10.—;
- 3) za naprawę uszkodzeń wodomierza, wywołanych z winy odbiorcy wody, pobierana będzie opłata w wysokości rzeczywistych kosztów naprawy z dodatkiem 10% na pokrycie kosztów dozoru i administracji miejskiej;

- 4) za powtórne odczytanie wodomierza w przypadkach, przewidzianych § 17 ust. 3, będzie pobierane zł. 3.—.

§ 94.

Za roboty, wykonywane przez Magistrat na koszt właścicieli nieruchomości, a obejmujące połączenie sieci wodociągu domowego z wodociągiem miejskim, połączenie sieci kanalizacyjnej domowej z kanałami ulicznymi, naprawę uszkodzeń w urządzeniach kanalizacyjnych miejskich, spowodowanych wadliwym działaniem urządzeń domowych, oraz wykonanie domowych urządzeń wodociągowych lub kanalizacyjnych, pobierane będą opłaty w wysokości rzeczywistych kosztów robót z dodatkiem 10% na pokrycie kosztów dozoru i administracji miejskiej.

§ 95.

W przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, Magistrat może odraczać i rozkładać na raty należności, przewidziane w niniejszych przepisach, jako też stosować inne ulgi przy ustalaniu i ściąganiu tych należności.

IV. WEJŚCIE W ŻYCIE PRZEPISÓW.

§ 96.

Przepisy niniejsze wchodzi w życie w dwa miesiące po ogłoszeniu ich w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim.

§ 97.

Z dniem wejścia w życie niniejszych przepisów tracą moc obowiązującą przepisy dotychczasowe.

Za Ministra:

(—) K o r s a k

Podsekretarz Stanu.

Prenumerata wynosi: kwartalnie zł. 4.50, rocznie zł. 18.— wraz z przesyłką pocztową.

Konto w P. K. O. Nr. 30091 Administracja Dziennika Wojewódzkiego w Łodzi.

Adres Redakcji i Administracji: Urząd Wojewódzki, Łódź, Ogrodowa 15, tel. 158-50. Administracja czynna od 9—2 ppoł.

Cena pojedynczego egzemplarza 75 gr.

Administracja przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucji.— Ceny ogłoszeń: drobne 1 krotne 15 groszy za wyraz najmniej zł. 1.50, — 3 krotne 30 groszy za wyraz. Zwyczajne: 30 groszy za wiersz millimetry (szpalty redakcyjnej).

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów Dziennika Wojewódzkiego należy wnieść do miejscowych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.